

Västerdalarnas utbildningsförbund

Beslut för vuxenutbildning

efter tillsyn i Västerdalarnas utbildningsförbund

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västerdalarnas utbildningsförbund att senast den **2 maj 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Utveckling av utbildningen i vuxenutbildningen

Skolinspektionen konstaterar att Västerdalarnas utbildningsförbund inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om och genomför nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar dessa. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen; Lvux 12, 1 Utbildningens uppdrag och värdegrund, Utveckling av vuxenutbildningens verksamheter)

Åtgärder

- Skolinspektionen bedömer att Västerdalarnas utbildningsförbund inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med författningarnas krav.

Bedömning

Skolinspektionens bedömning är att det finns brister i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

Föreläggande

Utveckling av utbildningen i vuxenutbildningen

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att Västerdalarnas utbildningsförbund inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med författningarnas krav. Utredningen visar att huvudmannen inte följer upp resultaten inom kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna på huvudmannanivå och därmed inte heller genomför en analys av verksamheternas resultat med beslut om de utvecklingsåtgärder som behövs. Det saknas också föreskriven dokumentation.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven och utifrån det planera och utveckla utbildningen. Rektorn har ett ansvar att bedriva motsvarande kvalitetsarbete på verksamhetsnivå. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Den skriftliga dokumentationen behövs för att regelbundet stämma av att kvalitetsarbetet leder till en utveckling mot målen. I ett längre perspektiv är dokumentationen en förutsättning för att kunna kartlägga verksamheten och identifiera områden som är särskilt angelägna att utveckla för att uppfylla målen och kunskapskraven.

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att huvudmannen har det yttersta ansvaret för genomförandet av utbildningen vilket ger huvudmannen en central roll när det gäller att bedriva ett kvalitetsarbete som ska garantera kvalitet och likvärdighet. Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen, t.ex. betygsstatistik och resultat av nationella prov. Även huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten bör analyseras särskilt. Samma krav på kvalitetsarbete på huvudmannanivå ställs även på huvudmän för fristående skolor. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. Av förarbetena framgår även att en enskild huvudman som bedriver utbildning vid endast en skolenhet bör kunna arbeta med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling på huvudmannanivå och enhetsnivå i ett sammanhang då begreppen huvudman och skolenhet för fristående verksamheter i dessa fall många gånger sammanfaller (prop. 2009/10:165, s. 306).

Skolinspektionens utredning

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå

Rektorn uppger vid intervjun den 4 oktober att hon under 2017 inte har fått några uppgifter på vad direktionen för VDUF vill att lärcentrum/vuxenutbildningen ska koncentrera sitt kvalitetsarbete på. Rektorn har därför fortsatt med de områden som barn- och utbildningsnämnden i Malung-Sälens kommun gav rektorn i uppdrag innan den 1 januari 2017. Dessa var; ökat antal behöriga lärare i verksamheten, att utreda orsak till avbrott i studierna samt utveckling av en flexibel sfi-organisation.

Inför tillsynsbesöket har rektorn för vuxenutbildningen redogjort för den uppföljning och utvärdering som genomförs på enhetsnivå. Rektorn ger även vid intervjun exempel på åtgärder som har vidtagits med anledning av avbrott i studierna.

Kvalitetsarbetet på huvudmannanivå

Vid intervjun lämnar utbildningschefen en förteckning över de uppgifter som kommer att begäras in från enheterna på regelbunden basis. Uppgifter avseende vuxenutbildningen är antalet avbrott, resultat från nationella prov, antal poäng som avlagts samt kö och väntetid till sfi. Vid tidpunkten för tillsynen var detta arbete ännu inte påbörjat.

I december genomfördes en telefonintervju med den nye utbildningschefen som har börjat ta fram en struktur för det systematiska kvalitetsarbetet inom VDUF.

I intervjun med ordförande och vice ordförande i direktionen framkommer att om det krävs extra insatser så bör det rymmas inom budgeten. Om en enhet hamnar i ett underskott så måste det rapporteras. Rapporterna är både muntliga och skriftliga, det finns skriftliga rapporter som inte är med i protokollet. Hur saker dokumenteras är ett utvecklingsområde.

De mål som gäller vuxenutbildningen i delårsrapporten per den 31 juli 2017 avser endast utbildningsutbudet. Det framgår inte hur huvudmannen avser att följa upp och utvärdera övriga nationella mål och krav.

Till följd av bristerna i uppföljnings- och analysarbetet har inte huvudmannen planerat och genomfört nödvändiga utvecklingsåtgärder.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Västerdalarnas utbildningsförbund inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Västerdalarnas utbildningsförbund att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Förutsättningar för utbildningen i vuxenutbildningen

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerdalarnas utbildningsförbund uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för utbildningen i vuxenutbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Högback

Beslutsfattare
Signerat av: Lena Högback

X Anna Kjellberg

Föredragande
Signerat av: Anna Kjellberg

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Västerdalarnas utbildningsförbund

Fakta om Västerdalarnas utbildningsförbund

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Västerdalarnas utbildningsförbund under 2017. Detta beslut avser huvudmannens samlade ansvarstagande för utbildningen inom skolformen vuxenutbildning

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Västerdalarnas utbildningsförbund (VDUF) under 2017. VDUF bildades av Malung-Sälens kommun och Vansbro kommun den 1 juli 2015 och omfattade två skolenheter, Malung-Sälens gymnasieskola och Vansbro utbildningscenter. Från och med den 1 januari 2017 ingår även kommunernas vuxenutbildning som bedrivs på båda orterna.

VDUF har sitt säte i Malung-Sälens kommun och leds av en direktion med sex ordinarie ledamöter, tre från varje kommun. En utbildningschef leder det dagliga arbetet tillsammans med rektorerna. Den 20 november 2017 tillträdde en ny utbildningschef.

Malung-Sälens gymnasieskola leds från och med maj 2017 av en ny rektor och en biträdande rektor. Även Vansbro utbildningscenter har en ny rektor sedan augusti 2017. Vuxenutbildningen är från och med den 1 november uppdelad i två enheter som leds av var sin rektor.

VDUF erbjuder på båda orterna kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, gymnasial nivå och i svenska för invandrare (kurserna A-D) samt särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå och gymnasial nivå. Yrkesutbildningar erbjuds; yrkesvux och lärlingsvux inkl. i kombination med svenska för invandrare och svenska som andraspråk. Det mesta anordnas i egen regi eller genom DalaWux som är ett samarbete mellan 15 kommuner i Dalarna. De gymnasiala kurser som VDUF inte själva kan erbjuda kan de studerande läsa på distans hos NTI eller Teknikutbildarna (enbart Malung-Sälen). Elever som läser kurserna B-D på svenska för invandrare och som arbetar kan också läsa detta på distans.

Hösten 2017 fanns det cirka 55 elever inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå, cirka 105 inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, cirka 194 på kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare och 7 i särskild utbildning för vuxna. Totala antalet elever inom vuxenutbildningen var cirka 525 elever.

Måluppfyllelse

Kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå

Av nationell statistik framgår att andelen kursdeltagare som avbröt vuxenutbildning på grundläggande nivå 2016 var i Malung-Sälens kommun 20 procent och i Vansbro kommun 4,3 procent jämfört med riket (24 %). Andelen som slutförde vuxenutbildning på grundläggande nivå var i Malung-Sälens kommun 23,1 procent och i Vansbro kommun 70 procent jämfört med 62,1 procent i riket.

Av nationell statistik framgår att andelen kursdeltagare som avbröt vuxenutbildning på gymnasial nivå 2016 var i Malung-Sälens kommun 13,8 procent och i Vansbro kommun

13,7 procent jämfört med riket (18,5 %). Andelen som slutförde vuxenutbildning på gymnasial nivå var i Malung-Sälens kommun 68,4 procent och i Vansbro kommun 37,4 procent jämfört med 71,3 procent i riket.

Enligt rektorns uppgifter var totala antalet avbrott år 2017 vuxenutbildning på gymnasial nivå 41 för Malung-Sälens kommun och 21 för Vansbro kommun.

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare

På grund av för få elever saknas det en del nationell statistik om andelen som slutfört kurser i Vansbro kommun.

Andelen kursdeltagare i Malung-Sälens kommun som fick godkänt i kurserna 2B var 47 procent (riket 35 %) och 3C 54 procent (riket 34 %).

Särskild utbildning för vuxna på grundläggande och gymnasial nivå

För särskild utbildning för vuxna saknas nationell statistik. VDUF har inte heller redovisat några resultat i samband med tillsynen.